

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Een grote vervolging

En er werd te dien dage een grote vervolging tegen de gemeente, die te Jeruzalem was.

Handelingen 8 : 1m

Wat een schok was dat voor de gemeente te Jeruzalem: de dood van Stefanus. Scheen hij niet onmisbaar, deze diaken, die vol was van de Heilige Geest? Stefanus, gestorven met Jezus in 't oog en met de zaligheid in 't hart. Voor hem enkel winst, maar voor de gemeente een schok. Het ging juist zo goed; de gemeente groeide en bloeide. De HEERE was nabij en nu dit!

Ja en die schok trilt na. Hier wordt een naam genoemd: Saulus! Hij treedt aan. 'En er werd te dien dage een grote vervolging tegen de gemeente, die te Jeruzalem was'. Zie, daar vluchten ze de stad uit, de slachschapen van Christus' kudde. Jeruzalem, de stad des vredes, is de stad van de vervolging geworden. 't Is niet: Jeruzalem, dat ik bemin, wij treden uwe poorten in, maar wij haasten ons uw poorten uit. Dat is de omgekeerde weg; en wat een donkerheid is er in die weg, want de vraag klemt: waarom? De dichter van Psalm 97 zingt: 'Hem dekt met majesteit der wolken donkerheid'. God werkt de zonde niet, maar Hij regeert en bestuurt ze wel.

Daar gaan ze de stad uit. Maar toch, ze gaan niet alleen. Er is een Ander geweest, Die vóór hen Jeruzalem uitging. 'En Jezus, dragende Zijn kruis, ging uit naar de plaats genaamd Hoofdschedelplaats, alwaar zij Hem kruisten'. Wiens weg is ooit zo in donkerheid geweest als Zijn weg? Hoor, ook uit Zijn mond klinkt in de duister-

nis het waarom: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' En God zwijgt, de hemel antwoordt niet, als de Borg des Verbonds afdaalt in de diepten van de dood en de hel, als Hij Zijn ziel stelt tot een rantsoen voor velen.

Uitgeworpen, tegengestaan, vervolgd, dat was het leven van Jezus en dat is ook 't leven van allen, die van Jezus zijn. Is het ook uw leven? Waar de Heilige Geest een zondaar met Christus heeft verbonden door 't geloof, daar kan 't niet anders, of hij gaat delen in Zijn erfenis, namelijk de verdrukkingen. Dat geeft wel vragen, vragen over de donkerheid in Gods weg. Ik denk aan David, met vijanden rondom; aan Job, als hij de diepte ingaat, de diepte van Gods weg, die zich hult in de donkerheid; aan Johannes op Patmos, als satan probeert hem monddood te maken. En u, denkt u inmiddels aan uzelf? Nee, als uw godsdienst alleen maar een zaak is van de buitenkant van uw leven en niet van uw hart, dan is de erfenis die Jezus Zijn kerk heeft nagelaten, niet de uwe, maar als u net als deze pelgrims het geleerd hebt, dat zonder Hem het leven u de dood is, als u in de diepte van uw verlorenheid iets geleerd hebt van de hoogte van Gods genade, dan zult u ook weten van die vraag: waarom, waarom, o God? HEERE, hoe handelt U dan toch met Uw kinderen? Wanneer 't lijkt of satan vrij spel heeft in uw leven, als hij Gods werk aanvalt

en u ziet Gods leiding niet; zie je wel: geen heil bij God. Of wanneer de mensen u aanvallen, mensen, die menen te weten hoe het moet, maar die zelf vreemd zijn aan de vreze des Heeren. Een grote vervolging!

Nochtans: er blijkt een weg te zijn in Gods donkerheid, want wat zei de Heere Jezus voor Zijn Hemelvaart? 'En gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde'. En waar waren de getuigen? In Jeruzalem en 't was er goed en aange-naam. Maar zo kan 't niet blijven; het gaat om Gods Koninkrijk. Daarom, deze schapen moeten er op uit. En dan wordt hen veel ontnomen, have en goed, maar de kennis van de ene Naam tot zaligheid kan hen niet ontnomen worden. Want die dragen ze door de Heilige Geest mee in hun hart. Het zaad van het Evangelie wordt door de storm van de verdrukking opgenomen en verspreid over 't heilige land en de heidenwereld (vers 4). De duivel wil martelaren van hen maken en ze worden getuigen, in het Grieks hetzelfde woord. God draagt zorg voor de uitbreiding van Zijn Koninkrijk. Zo blijkt er ook op Golgotha een weg in Gods

Inhoud

Meditatie: Een grote vervolging	1
Bijbelstudies: De Heere maakt een verbond met Abram (1)	2
Van Overzee:	
Alles gaat door, maar...	3
De graadmeter van de geschiedenis (2)	5
Mededelingen Curatorium	5
De vijftigste zendingsdag	7
Boekennieuws	7
Kerknieuws	8
Berichten	9
Predikbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131,
2985 SC Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@kliksafe.nl

Advertenties € 0,50,- per mm.
Familieberichten
€ 0,40,- per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland, per jaar:
Europa € 56,-
Canada \$ 98,-
Amerika \$ 85,-

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

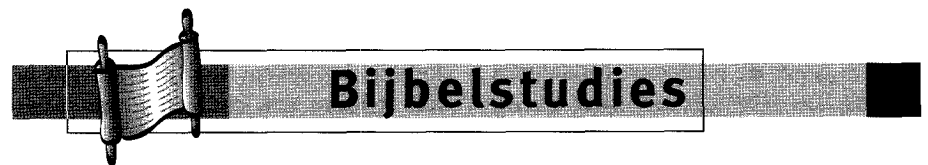
donkerheid. Christus daalt af in de duisternis, opdat Hij het Licht des levens zal zijn in donkere zondaarsharten. Hij daalt af in de dood, opdat Hij doodschuldigen het leven zal bereiden. Voor heel Zijn Gemeente geldt het: 'Zie daar, Ik en de kinderen die Mij God gegeven heeft' (Hebreeën 2:13b). Wereldwijd wordt in Zijn Naam gepredikt bekering en vergeving der zonden. Dat is geen vrijblijvende prediking; daar wordt u persoonlijk op aangesproken. 'God dan, de tijden der onwetendheid overzien hebbende, verkondigt nu alle mensen alom, dat zij zich bekeren' (Handelingen 17:30).

En dan blijkt, dat de Heere Jezus een Koning is, Die kruisen geeft. Zij hebben mij vervolgd en gehaat, zij zullen 't u ook doen, want een dienstknecht is niet meer dan zijn heer. Zo gebruikt God in het leven van Zijn kerk de verdrukkingen om te meer bij Hem te schuilen. Want het gaat niet om onze rust, maar om Zijn eer. Als u buigt in het stof vanwege uw zonde, als u kermt in diepe ellende, weet het dat Hij u in de smeltkroes werpt. Dan zult u uw ellende nog grondiger ervaren, opdat u weten zult hoe groot uw ellende is, maar ook opdat u weten zult

welk een Heere en Koning Jezus is, zó Een, Die Zijn ellendigen heerlijk helpt. Daar gaan ze, Jeruzalem uit vanwege een grote vervolging. Alles achtergelaten, jawel, maar de Koning gaat mee. Nee, dat ziet u niet altijd; als u er middenin zit, als u gekneusd en gebeukt wordt om Zijntwil, als de hel u bespringt en uw hart ineenkrimpt. Dan zegt u: 'Heere, ik kom er nooit'. En dat is waar. U komt er niet uit, maar Hij komt er in. Want zie, buiten Jeruzalem staan de voetstappen van Hem, Die is voorgegaan. Hij vergeet Zijn kinderen niet. Daar worden we dikwijls tegengestaan en uitgeworpen. Denk aan de blindgeborene. Hij had in de tempel goed van Jezus gesproken en dat mocht kennelijk niet. En toen? Ze wierpen hem uit. Maar Jezus heeft hem opgezocht. Als we dan zo door de strijd en de verdrukking heen onze betraande ogen en bestreden harten mogen opslaan en opheffen tot Hem, Die is voorgegaan, dan zullen we nochtans zingen het lied des geloofs, buiten de poort, Zijn smaadheid dragende, in 't strijdperk van dit leven: En onze Koning is van Israëls God gegeven.

Lelystad,

ds. R. Kattenberg

De Heere maakt een verbond met Abram

Genesis 15:9-21

(1) Een nieuwe beproeving

In het tweede gedeelte van Genesis 15 lezen we hoe de Heere een verbond sloot met Abram. Als men in die tijd een verbond sloot tussen twee partijen, was dat een hele ceremonie. De offerdieren, zo zagen we de vorige keer reeds, werden dan door midden gedeeld, zodat er een pad liep tussen de beide helften van die dieren. Degenen die het verbond met elkaar sloten, liepen dan samen over dat pad tussen de delen door. Daarmee wilde men het volgende zeggen:

- zoals die helften bij elkaar horen, zo horen wij bij elkaar.
- als wij het verbond verbreken, dan

zal het met ons gaan, zoals het met die dieren is gegaan.

Zo heeft Abram ook, zoals we lezen in de verzen 9 en 10, de driejarige vaars, de driejarige geit en de driejarige ram gedeeld en de delen tegenover elkaar gelegd. Daarbij deelde hij de tortelduif en de jonge duif niet, maar legde die tegenover elkaar. De Heere was de nacht daarvoor aan Abram verschenen onder de sterrenhemel. Abram had het gevraagd: "Heere HEERE, waarbij zal ik weten, dat ik het (dit land) erfelijk bezitten zal?" Toen had de Heere Abram bevolen alles gereed te maken voor de ceremonie van de verbondsluiting. En nu moest Abram de wacht houden bij die gedeelde offerdieren.

Dat was nodig, want wilde vogels en gieren loerden op die dode dieren. De hele dag was hij bezig geweest die vogels te verjagen. Toen viel de avond weer in. De zon ging onder. Opnieuw viel de nacht. En waar was de Heere? De Heere zou toch komen om het verbond met Abram te sluiten? De Heere kwam niet. Hij liet Abram wachten. Dat was ongetwijfeld een beproeving voor Abram. De Heere gaat met zijn kinderen beproevingswegen. Hij laat hen wel eens lang wachten. Waarom? Om het geloof te oefenen. De apostel zegt het tot Gods kinderen, dat zij het zelfs voor grote vreugde hebben te achten als zij in velerlei verzoeken (dat wil zeggen beproevingen) vallen (Jak.1:2). Die beproevingen zijn zo nodig voor het geestelijke leven. Daardoor wil de Heere de Zijnen louteren en oefenen. Zo werd ook Abram hier beproefd. Wat deed hij in de beproeving? Ging hij weg, naar zijn tent? Gaf hij de moed op? Nee, hij bleef wachten. Wachten en uitzien naar de God des heils, wat een les! Het was weer donker geworden. Nog was de Heere er niet. Had de Heere vergeten genadig te zijn?

Schrik en duisternis in de nacht

Toen viel er een diepe slaap op Abram. Niet omdat hij zo moe was. Nee, de Heere deed die diepe slaap over Abram komen. Het was een teken dat de Heere iets bijzonders zou doen, dat Hij Zich op een bijzondere wijze zou openbaren. Hier wordt hetzelfde woord gebruikt als in Genesis 2 bij Adam, toen God een diepe slaap op Adam deed vallen en Hij uit een van zijn ribben Eva bouwde. Terwijl Abram sliep, viel er een schrik en grote duisternis op hem (vers 12). Niet alleen *om hem heen* was het duister, maar ook *in hem* daalde een diepe duisternis. Het werd nacht in zijn ziel. Het is wel eens nacht in de ziel van Gods kinderen. U moet het u eens proberen in te denken, Abram had samen met de Heere naar de sterren gekeken, de Heere had Zijn belofte bevestigd en vernieuwd, Abram had de opdracht gekregen alles klaar te maken voor de verbondssluiting, en nu was het nacht in zijn ziel geworden. Dat kan dus, dat de belofte Gods in uw ziel kracht gedaan heeft, dat u wel eens verheugd geweest bent in God en verwachting hebt gekregen op Zijn Woord, en dat het nu nacht in uw ziel is geworden. Nacht, dat wil zeggen geen uitzicht, geen doorzicht. Nacht, dat wil zeggen

zich geheel verloren te schatten en van geen vertroosting meer te horen. Dan is er geen lichtstraal in de nacht. En duisternis geeft angst en benauwdheid. Vandaar ook dat we lezen dat er een *schrik* op Abram viel. Wat is dat benauwd als er geen uitzicht is. Dan is er schrik van rondom. En nu blijkt hier zo duidelijk dat die duisternis en die schrik de weg is naar nieuwe openbaringen van God.

We lezen zo vaak in de Heilige Schrift dat als de Heere komt en nieuwe geheimen openbaart, dit gepaard gaat met schrik en beven, met duisternis en benauwdheid. Matthew Henry wijst erop dat de Heere het hart van Abram wilde vervullen met ontzag en eerbied. Heilige vrees bereidt de ziel voor heilige blijdschap. Eerst doorwondt de Heere en dan heelt Hij. Eerst vernedert Hij en dan heft Hij op. Zo is de weg die de Heere gaat. Waarom? Opdat geen vlees zou roemen voor God en de mens zich van zijn kleinheid en schuldigheid diep bewust zou zijn. Zo zal alleen het wonder van genade kunnen overblijven, het wonder dat de Heilige Zich openbaart aan onheiligen.

Vreemdelingen en toch erfgenamen

Toen er bij Abram schrik en duisternis was, ging de Heere spreken. Wat is dat een wonder, in de duisternis te verkeren, geen uitzicht te hebben, bezet te zijn met vrees en benauwdheid, en dan te ervaren dat de Heere gaat spreken. Dat kan in de binnenkamer, als u in de kerk zit, als u het Woord openslaat. Wat sprak de Heere nu tot Abram? Hij kreeg een boodschap van duisternis en licht, van gebondenheid en bevrijding. Is dat niet altijd weer de boodschap

Gods? "Toen zeide Hij tot Abram: Weet voorzeker, dat uw zaad vreemd zal zijn in een land dat hunlieder niet is, en zij zullen hen dienen, en zij zullen hen verdrukken, vierhonderd jaar" (vers 13). Abram had immers gevraagd naar de toekomst van zijn zaad en hoe het zou gaan met het land dat de Heere beloofd had.

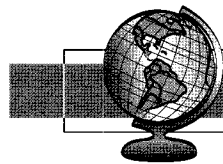
Wel, sprak de Heere hier, er zal een tijd van duisternis komen en van schrik. Evenals het daarvoor geweest was in de ziel van Abram. Daarmee bedoelde de Heere de komende verdrukking in Egypte. Dan zou het zo donker worden. Dan zouden zij vreemd zijn in een vreemd land. Voordat zij Kanaän zouden beërven, zouden zij eerst vreemdelingen zijn in Egypte. De erfgenamen van het hemelse Kanaän zullen eerst vreemdelingen zijn op aarde! De Heere maakt van Zijn kinderen vreemdelingen in het Egypte van deze tegenwoordige boze wereld. Dan kan er schrik en duisternis zijn, als de Heere doet ervaren dat zij in de wereld verdrukking zullen hebben. Maar Hij zegt het: Heb goede moed, Ik heb de wereld overwonnen. Hij brengt vreemdelingen thuis in Kanaän. Egypte zou Israël verdrukken. Dan zou het lijken of er nooit meer iets zou komen van de vervulling van de belofte. Zo werkt de Heere. Hij doet een afgesneden zaak. Hij brengt door de duisternis naar het licht en door de schrik naar de vrede. Zo zal Hij het waar maken:

*Maar de HEER 'zal uitkomst geven
Hij, Die 's daags Zijn gunst gebiedt.*
(Psalm 42:5)

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

Van Overzee

Alles gaat door, maar...

Curatoriumvergaderingen, hier en in het oude vaderland, liggen weer achter ons. U hebt inmiddels al bericht gekregen hoe de afloop ervan was. Voor ons was die niet bemoedigend. Niemand kon er worden toegelaten... omdat er niemand was. Teleurstellend voor de gemeenten hier in het algemeen en

voor curatorium en docenten in het bijzonder, want de Theologische School in Grand Rapids zal ook dit jaar weer leeg zijn. Zeker, het aantal predikanten dat onze gemeenten mag dienen, is groter dan ooit is voorgekomen, zoals ook door sommigen opgemerkt werd. En toch... de vraag waarom de Heere,

ook in dit opzicht, Zijn hand zo stil houdt en ons geen arbeiders in Zijn wijngaard toeschikt, moest wel tot zelfonderzoek leiden.

Balsem

Na de vergadering sprak ik een vriend. Hij maakte een opmerking over een uitdrukking die door iemand anders in een gebed gebruikt was. Een uitdrukking die u wellicht wel meer gehoord hebt, maar die mij trof. Die uitdrukking in dat gebed was: *“Alles gaat door... maar U gaat ook door.”* Wat een balsem was dat voor me. Ja, het is waar: *alles gaat door*, in de wereld, maar ook in de kerk. Het is over het algemeen wel een doorgaan de verkeerde kant op, verder en verder van God vandaan, en zo gaat het naar het einde van deze bedeling, naar de komst van Christus. Alles gaat door, ondanks alle roepstemmen en waarschuwingen. God is met Zijn oordelen op de aarde en het ergste oordeel is wel dat van de verharding. Als dit over een volk komt, dan is er niemand die het tot inkeer en wederkeer naar de Heere zal kunnen brengen. Alles gaat door, ook onder ons, en er lijkt nauwelijks stem of opmerken meer gevonden te worden.

Opgeschrikt

Zeker, soms worden we opgeschrikt, lijkt het of er stilstand is, en je hoopt dat het tot erkenning van schuld en weerkeer tot Hem Die we verlaten hebben, mag leiden. Maar zodra de vrees wat geweken is, gaat men op de oude weg voort. Na 11 september 2001 was er ook hier een plotselinge opleving van ‘godsdienstigheid’, wat nog geen vreze Gods is, maar het was slechts van korte duur en... *alles ging weer door*.

Het is net als met al dat reizen dat hier een deel van je ambtelijk leven is. Soms komt er niet alleen een onverwachte, maar ook ongewenste verandering in je reisschema en je verwachte aankomsttijd, zoals op die dag nadat we kort geleden de Sioux Center gemeente in Iowa hadden mogen dienen. Die reis is zonder vertragingen al lang genoeg. Maar als dan het vliegtuig klaar staat voor de reis en er plotseling een onderdeel vervangen moet worden dat ik-weet-niet waar vandaan moet komen, lijkt alles niet gewoon door te gaan, en toch... het is slechts uitstel van de reis. Straks, al is het met uren vertraging en het op de kop zetten van je reisschema door het missen van

alle andere verbindingen, hoop je toch de reis weer voort te zetten en, hoewel veel later en behoorlijk ‘verreisd’, thuis te mogen komen. En of je je er nu druk om maakt of niet... alles gaat toch wel door en het is maar het beste je erbij neer te leggen. Al moet ik eerlijk bekennen dat me dat in de praktijk niet altijd zo gemakkelijk afgaat.

Verwoestende overstromingen

Het komt in het wereldgebeuren ook wel voor dat er strepen door allerlei rekeningen gaan en er onverwachte gebeurtenissen plaats hebben. In New Orleans, in het Zuiden van de Verenigde Staten, lag vorig jaar bijna alles stil na de verwoestende overstromingen ten gevolge van een verschrikkelijke storm. Maar nu wordt er weer volop gefeest en gecast, en alles gaat door. God heeft geslagen, en er is ook wel pijn gevoeld – en toch... er is geen vernedering en verootmoediging onder Hem. Totdat, zoals in de dagen van Noach, de Heere toont dat Hij, ofschoon lankmoedig en genadig, een Waarmaker is van Zijn Woord, niet alleen in de vervulling van Zijn beloften, maar ook van Zijn bedreigingen. Alles gaat door... Wat kan dat beangstigend zijn. Hoe lang zal de Heere ons, in Zijn lankmoedigheid, nog verdragen?

Een wending voor het bedroefde hart

Alles gaat door, maar... O, wat een gelukkig ‘maar’ is dat toch! Wat kan dat een wending in het bedrukte, bevreesde en bedroefde hart geven. *Maar God gaat ook door*. Ik was er zo blij mee dat weer te horen. Hij gaat door, ook al zien we dat vaak zelf niet. Al lijkt alles verkeerd te gaan. Maar dat lijkt alleen maar zo. In werkelijkheid gaat het goed. God bereikt toch Zijn doel. Hij zal Zich verheerlijken in Zijn eigen werk. Het welbehagen des HEEREN zal door de hand van Christus gelukkiglijk voortgaan. Het wereldbestuur ligt immers in de handen van Sions verheerlijkte, verhoogde Koning. O, wat kijken we toch meestal maar te laag. Wat zien we op de omstandigheden, wat redeneren we toch vaak in ongelof. De dichter wist er ook van toen zijn ziel zich neerboog en hij zei: ‘wat zijt ge onrustig in uw lot?’ Maar toen brak het geloof toch door: ‘Hij doet welhaast uw heilzonden.’ En Hij zal het waar maken: ‘Mijn Redder is mijn God.’

Bergen tot een vlak veld

Alles gaat door. Als dat toch eens alles was wat je alleen mocht zeggen, ook in de dienst des Woords, wat zou dat arm en troosteloos zijn! Maar nee, er is een gelukkig ‘maar’. Daar heeft God Zelf voor gezorgd en daar zorgt Hij ook nu nog voor. Ook al rijzen er bergen van onmogelijkheden en bezwaren voor u op. Voor het Aangezicht van de Meerdere van Zerubbabel zullen die worden tot een vlak veld. Ook in het vervullen van Zijn beloften gaat Hij zo’n andere weg en heeft Hij, met eerbied gesproken, zo’n ander tijdschema dan wij hebben. Hij staat boven onze ‘schema’s’. Hij bestuurt ook de ‘vertragingen’ en het ‘missen van verbindingen’ op onze reis. En Hij zal maken dat zij die, hoe bestreden ook, toch op Hem hopen, zich over Hem zullen verwonderen. Hij leidt ze en brengt ze veilig, door alle stormen heen, thuis.

Het werk van de verhoogde Zaligmaker

God gaat door. De verhoogde Middelaar gaat door met Zijn werk als de Bedienaar van het hemelse heilighdom. Hij gaat door met Zijn voorbede voor een biddeloos volk. Hij heeft Zijn zegenende handen, uitgebreid over Zijn gemeente toen Hij ten hemel voer, niet ingetrokken, hoewel Zijn kinderen het er zo vaak naar gemaakt hebben. Hij gaat door met het vergaderen, leiden en bewaren van Zijn Kerk. Hij Wie alle macht gegeven is in hemel en op aarde, gaat door met het onderwijzen en corrigeren van Zijn gunstelingen. En bij Hem zijn er geen ‘vertragingen’, al lijkt dat soms zo. Hij Die de Opstanding en het Leven is, kwam zelfs niet te laat toen Lazarus al vier dagen in het graf gelegen had. En ook dood en graf konden niet verhinderen dat Hij doorging en Lazarus tot leven riep.

Zijn raad zal bestaan en Hij zal al Zijn welbehagen doen. En als u dan op de ruïnes zit, al uw verwachtingen vergaan, dan gaat Hij toch door. De HEERE bouwt Jeruzalem en vergadert Israëls verdrevenen. O, dat we toch meer mochten leren het net aan de andere zijde van het schip te werpen. Aan Zijn zijde, die van het welbehagen. Om dan aan het eind van al onze mislukkingen Hem te gaan bewonderen, omdat Hij het gedaan heeft.

Een hartelijke groet uit Kalamazoo,
ds. C. Vogelhaar

De graadmeter van een geschiedenis

(2)
In het vorige artikel zagen we hoe de Kamper predikantenopleiding van de Gereformeerde Kerken zich in de begintijd ontwikkelde. Het viel op dat er al in de negentiende eeuw zorg bestond over de koers van de opleiding. De geschiedenis zou leren dat het maar een klein voorspel was van de dramatische koerswijziging die de Theologische opleiding na de Tweede Wereldoorlog zou doormaken. Aan de hand van het herdenkingsboek over de 150-jarige geschiedenis van de opleiding willen we dit nagaan.

We maken een grote stap naar het tweede hoofddeel van het herdenkingsboek: de geschiedenis van de Theologische Universiteit na de Tweede Wereldoorlog. In de tijd voor de oorlog zette het besef van de majesteit van Gods Woord toch nog een stempel op de opleiding. Een student schreef de volgende impressie van het onderwijs van prof. J. Ridderbos, hoogleraar Oude Testament: 'Nog is het, of ik bij het lezen van sommige Psalmen de gestalte van mijn oudhoogleraar achter de kathedraal zie staan in de stille Kamper collegezaal; rustig vers voor vers verklarend, wars van alle effect, terugtrekkend achter de majesteit van het Woord waarin God aan zijn gang en zijn treden had vastheid gegeven. Zo heeft hij tal van jonge theologen mee gevormd voor hun toekomstige taak: de heerlijkheid van het Woord Gods eenvoudig en helder te verkondigen'. Dit besef van het gezag van Gods Woord zorgde ervoor dat men in Kampen niets moest hebben van schrijfkritiek. De veroordeling van dr. J.G. Geelkerken in het jaar 1926 – hij zette vraagtekens bij de geschiedenis van het paradijs en de zondeval – kon in Kampen op brede steun rekenen.

Nieuw

Kernwoord in de tijd na de oorlog lijkt 'nieuw' te zijn. Het tweede hoofddeel van het herdenkingsboek heet niet voor niets "Nieuwe wegen". Het eerste

hoofdstuk in dit tweede deel kreeg als titel mee "Een nieuw verhaal". De eerste paragraaf heet "een nieuw begin". De tijd na de Tweede Oorlog was voor de Gereformeerde Kerken ook de tijd "na de scheuring". Verbijsterd keek men terug: hoe was het mogelijk dat uitgerekend in oorlogstijd een scheuring de kerk had getroffen? Opmerkelijk: bijna tien jaar later zou uitgerekend in het rampjaar 1953 ook een kerkscheuring plaatshebben.

De weg van de leertucht wilden de Gereformeerde Kerken in geen geval meer bewandelen. De afzetting van Schilder en Greijdanus had het kerkverband tien procent van zijn leden gekost. Liever keken de Gereformeerde Kerken naar de toekomst, op zoek naar een alternatief voor de oude vetes, de geslotenheid van het kerkelijk leven en de nadruk op de zuiverheid van de leer. Juist binnen dit klimaat zouden nieuwe ideeën een plaats krijgen binnen de kerken. Eerst aarzelend, nadien onstuitbaar.

Typerend voor de tijd na de oorlog was de uitdaging die men wilde aangaan

om de samenleving te stempelen door het gereformeerde ideaal. Weg met de kerkelijke twisten, we hebben een boodschap voor de wereld! De jonge prof. K. Dijk zag een herleving voor zich. Na een periode van inzinking zou de kerk weer een zoutend zout in de samenleving zijn. De nieuwe hoogleraar prof. G. Brillenburg Wurth vond dat de kerk zich moest werpen op haar evangelisatie-taak, de sociale nood en ethische vragen. Het grote boek van prof. Herman Ridderbos, *De komst van het Koninkrijk*, ademde eveneens een sfeer van geestelijke wederopbouw. De gereformeerde voormannen zochten naar een actieve rol van de kerk als voorbeeld voor de hele samenleving. De ambitie was groot, zo vat dr. B. de Graaf in het herdenkingsboek samen. Het optimisme was eveneens groot, de vensters naar de wereld gingen open, met de bedoeling deze wereld te doordrenken van het Woord. De uitkomst bleek echter omgekeerd te zijn...

Draaideur

Zo braken de jaren vijftig aan. Vragenderwijs geeft het herdenkingsboek deze periode de tussenkop mee "draaideur van de vernieuwing?" Een signaal was het boek *Gereformeerden waarheen?*, waarin scherpe kritiek werd geuit op de geslotenheid van de Gereformeerde Kerken. Het isolement moest worden verlaten! Veel studenten uit Kampen vonden het boek prachtig;

Mededelingen Curatorium Theologische School Gereformeerde Gemeenten

Het Curatorium, in vergadering bijeen op maandag 29 mei dinsdag 30 mei, kan tot zijn blijdschap mededelen dat het vrijmoedigheid heeft gevonden de volgende personen tot de opleiding van de dienaren van het Goddelijke Woord toe te laten:

- De heer S. Maljaars
Stoofboogerd 59
4421 DG Kapelle
- De heer G.W.S. Mulder
Braakmansdijk 163
7462 MK Rijssen
- De heer J. IJsselstein
Torenmuur 6
3991 SW Houten

De Heere wilde ondanks al onze ambtelijke en kerkelijke zonden nog aan de trouw van Zijn verbond gedenken. Hij achtervolgde de genomen beslissingen met Zijn onmisbare zegen. Het mocht in het toekomstige blijken dat het alles Zijn onmisbare gunst en goedkeuring mag wegdragen. Opdat naar het eeuwige voornemen Gods Zijn Koninkrijk erdoor gebouwd en uitgebreid mag worden.

Namens het Curatorium,

ds. J.J. van Eckeveld, voorzitter
ds. J.W. Verweij, secretaris

de studentenvereniging FQI nodigde volop sprekers van buitenaf uit. De hoogleraren waren juist ongelukkig met het boek, dat de kerken blijkbaar grondig wilde vernieuwen.

Rond 1960 viel een aantal oudere hoogleraren door emeritaat of overlijden weg. De jaren daarna staan te boek als een breuk in de Gereformeerde Kerken en daarmee ook in de predikantenopleiding te Kampen. De geslotenheid uit het verleden werd voorgoed achtergelaten; men ging nadrukkelijk over kerkmuren heen kijken. Echter niet naar 'rechts', maar veel meer naar 'links'. Vanaf die tijd ging het snel in de Gereformeerde Kerken. In 1967 maakte de generale synode de veroordeling van dr. Geelkerken ongedaan. Men hoefde niet langer te aanvaarden dat de bomen uit Genesis 2 en de sprekende slang uit Genesis 3 'zintuiglijk waarneembaar' waren. De synode van Sneek vroeg zich eind jaren zestig af of de oude gereformeerde belijdenisgeschriften nog wel herkenbaar en actueel waren. In 1971 won de 'rekelijke' partij binnen de kerken het pleit toen de synode de zogeheten 'dynamische' binding aan de belijdenis vastlegde. Met andere woorden: je mag met de belijdenis alle kanten op.

Schriftkritiek

Ondertussen hadden verschillende Kamper docenten meegewerkt aan de boekenreeks "Cahiers voor de gemeenten". De serie was bedoeld om de gemeenteleden kennis te laten maken met de resultaten van het nieuwe bijbelonderzoek. Het trieste was dat vooral auteurs werden aangetrokken die dit schriftkritische onderzoek stimuleerden. Het verbaast ons niet dat het geruchtmakende synoderapport over het schriftgezag *God met ons* mede door docenten uit Kampen is opgesteld. In dat rapport werd het menselijke karakter van de Bijbel uitgegroot ten koste van de onfeilbaarheid van Gods Woord en de inspiratie door de Heilige Geest. Ook nu moeten we zeggen dat het rapport een eindresultaat was van een vrijere omgang met de Bijbel gedurende bijna dertig jaar. Dergelijke ontwikkelingen hebben tijd nodig, maar zijn door de tijd ook niet te keren. Het is als met een mammoettanker. Het verlegt niet zo snel zijn koers, je ziet niet zo snel dat het roer om is, maar als dat eenmaal gebeurd is, is er ook geen houden meer aan. Een waarschuwing voor ons! Ook de jeugd had de aandacht van de

Gereformeerde Kerken. Hoe houden we hen bij de kerk? Zijn er daarvoor geen andere vormen van gemeentezijn nodig? Moest het jeugdwerk niet gemoderniseerd worden? Om te kunnen voldoen aan de behoefte aan goed geschoolde jongerenwerkers kreeg de theologische opleiding in Kampen er in 1974 een Catechetisch Centrum bij. Het jongenpastoraat kreeg ook veel meer aandacht tijdens de colleges. Er werden leerstoelen ingeruimd voor vakken als pastorale psychiatrie en psychologie. Achteraf gezien bleken het allemaal lapmiddelen te zijn. Allerlei activiteiten bleken de aandacht af te leiden van de schrikbarende innerlijke uitholling van de Gereformeerde Kerken. Wat een les voor het heden! Uiteindelijk kunnen we met de auteurs van het herdenkingsboek de volgende conclusie trekken: "De veranderde samenleving werd de norm waar de gereformeerde leer aan aangepast moest worden."

Foto's

Op een aangrijpende wijze laat het herdenkingsboek de kaalslag binnen de Gereformeerde Kerken zien. De foto's in het boek spreken in dit verband een eigen taal. We zien prof. H.M. Kuitert, gefotografeerd tijdens een lezing, staande achter een omgekeerde krat Heineken-bier. Een aantal bladzijden verder zien we een theologiestudent bij een aanplakbiljet van de Communistische Partij waarvoor hij kandidaat stond bij de gemeenteraadsverkiezingen. Onvoorstelbaar! Hoe kon het zo ver komen? De foto uit 1994 van het wetenschappelijk personeel spreekt voor zichzelf. Het zou het personeel van een plaatselijke Rabobank kunnen zijn. Zou het honderd jaar ervoor denkbaar zijn geweest: een docente vrouwenstudies, een docente psychologie (in lange broek), een zichtbaar opgemaakte docente ethiek? In het begin van de jaren tachtig was de revolutie aan de Kamper universiteit zo ongeveer voltooid. Het grootste deel van het onderwijzend personeel behoorde tot de vernieuwers binnen de kerken. Een bekende onder hen is prof. dr. C.J. den Heyer. In 1997 nam hij met zijn boek *Verzoening* welbewust afstand van de klassieke leer van verzoening door voldoening. Onder het kopje "Geloven zonder dogma's" vertrouwde hij aan het papier toe dat de "oude en vertrouwde geloofswaarheden" hem niet meer konden ontroeren of inspireren. De hoogleraar Nieuwe

Testament schroomde niet om over het sterven van de Borg aan het kruis te schrijven: "Hoe kan de dood van iemand in een ver verleden voor mij, die vele eeuwen later leeft, heil en redding betekenen?"

De meer behoudende hoogleraar K. Runia kreeg regelmatig het verwijt te horen star en conservatief te zijn. Toch gingen de vernieuwingen sommige studenten nog niet ver genoeg. Een ruimer aanbod van niet-theologische vakken werd door de studenten op prijs gesteld, zo luidde het in 1980. Vanuit het grondvlak werden ook tegenstemmen gehoord. Vanuit een aantal plaatselijke kerken kwamen klachten binnen: de bijbelkennis van de huidige generatie predikanten was gering. Een ernstige aanklacht! Ook de kennis van de belijdenisgeschriften en de dogmatiek liet sterk te wensen over. Vanuit de opleiding zelf werd een verklaring aangedragen die de ontwikkelingen binnen het kerkverband alleen maar onderstreept. Vroeger, zo stelde prof. dr. G.P. Hartvelt, was het gereformeerde belijden de kern van het gereformeerde leven. Nu is dat anders, het gaat er nu om hoe het gereformeerde belijden betekenis heeft voor de moderne samenleving. Hoe modern de studenten zelf waren, bleek uit hun politieke keuze in 1981. Niet één theologiestudent stemde op een van de kleine christelijke partijen. Tweederde stemde op een linkse partij, zeven procent op het CDA.

Uitholling

De Theologische Universiteit Kampen bestaat iets meer dan 150 jaar. Als we het begin naast het heden leggen, dan heeft de geschiedenis iets tragisch. Iets aangrijpends, iets waarschuwend. Docenten en curatoren, zo heet het in de samenvatting, zien zich geroepen "een nieuw en overtuigend verhaal te formuleren". Daarin zijn betrokkenheid op de kerk en continuïteit van de geloofsleer onmisbaar, zo luidt de slotzin van het boek. Gelukkig maar. En toch, als er niet meer is, als de vreze des Heeren onbreekt, dan ontbreekt het meest wezenlijke. Daar ligt ook een les voor ons kerkelijk leven. Als de kandelaars gaan ontbreken is dat een graadmeter voor het kerkelijk leven. Als de innerlijke uitholling aan de gang is, kunnen we blijkbaar rechtzinnig zijn en tegelijkertijd op de rand staan van een aangrijpende revolutie die een kerkverband haast onherkenbaar van gedaante doet veranderen.

Had iemand dit voor de oorlog tegen de 'gereformeerde voormannen' gezegd, dan zou hij kunnen rekenen op een blik van ontzetting en ongelooft. Dit is toch onvoorstelbaar? En toch is het gebeurd. Kan deze geschiedenis zich niet herhalen?

(wordt vervolgd)

N.a.v. Dr. B. de Graaf en dr. G. van Klinken, Geschiedenis van de Theologische Universiteit in Kampen 1854-2004, Uitg. Kok, Kampen, 2005; 366 blz.; ISBN 90 435 1145 5; € 34,90.

Middelburg, ds. J.M.D. de Heer

De vijftigste zendingsdag

Graag willen we de lezers van *De Saambinder* opwekken op zaterdag 17 juni a.s. de jaarlijkse zendingsdag te bezoeken. Ook dit jaar weer in de Veemarkthallen te Utrecht, een plaats waar nu al weer vele malen de zendingsdag gehouden wordt en die heel goed bevalt.

Het is dit jaar een bijzondere zendingsdag. In 1957 werd in Utrecht de eerste zendingsdag gehouden. Het is dit jaar dus de vijftigste zendingsdag. Op de eerste zendingsdag sprak ds. A. Verhagen over de zaak des Konings, die haast heeft. Toen was er nog geen eigen zendingwerk. Wat is er dan veel gebeurd in die vijftig jaar. In 1962 mocht eigen zendingwerk begonnen worden en inmiddels zijn er verschillende zendingsvelden gekomen, waar het Woord gebracht mag worden. Er zijn zelfstandige kerken ontstaan, die uit ons zendingwerk zijn voortgekomen. De Heere heeft opening gegeven en het werk willen zegenen. Werk, dat aan onze kant vol tekort en zonde was, maar toch arbeid in het Koninkrijk Gods. Het Woord zal nooit tevergeefs gebracht worden, ook niet op de zendingsvelden, maar het zal doen wat de Heere behaagt en voorspoedig zijn tot datgene, waartoe Hij het zendt. De eeuwigheid zal openbaren wat de vrucht op de zendingarbeid is geweest. Het zal duidelijk zijn, dat op de komende zendingsdag aandacht besteed zal worden aan dit jubileum. Ik hoop dat het voor u een aanleiding mag zijn om de zendingsdag te bezoeken. Misschien hebt u de zendingsdag nog nooit bezocht, misschien is het jaren geleden, dat u daar kwam, maar laat dat voor u geen verhindering zijn om op 17 juni naar Utrecht te komen. Het thema van de vijftigste zending-

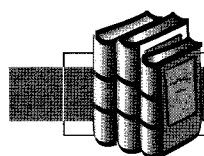
dag luidt: 'De heerlijkheid van God'. Het Hebreeuwse woord voor heerlijkheid heeft de betekenis van gewicht. We moeten hier denken aan het gewicht van Gods heerlijke deugden. Wie kan tegenover de glans en het gewicht van Gods heerlijke deugden bestaan? Daartegenover is de mens maar een stofje, waard voor eeuwig te worden weggedaan van voor Gods Aangezicht. Wie zijn wij tegenover de grootheid, de heerlijkheid en de majesteit Gods? Niet anders dan zondig, schuldig stof en as. De mens heeft gezondigd en derft de heerlijkheid Gods, zegt Paulus in Romeinen 3: 23. Die ontzaglijke boodschap moet ook op de zendingsvelden klinken, opdat de heidenen mogen weten wat het zegenen wil mens te zijn voor de heerlijke God.

Maar nog meer moet op de zending-

velden verkondigd worden. Het Evangelie wordt immers aangeduid als het Evangelie der heerlijkheid van Christus (2 Korinthe 4: 4). Dat bepaalt ons bij het wonder, dat Christus volmaakt God verheerlijkt heeft in plaats van gevallen mensenkinderen. De toorn Gods tegen de zonde heeft Hij gedragen en de hitte van Gods gramschap heeft Hij geblust. Zo heeft Hij God verheerlijkt. Daarom noemt Jakobus Hem de Heere der heerlijkheid (Jakobus 2: 1). Alleen in Christus kan een verloren mensenkind voor de Heerlijke bestaan. Ook die boodschap moet klinken op de zendingsvelden. Heeft Christus voor ons al waarde gekregen? Alleen als we onze heerlijkheid zijn kwijtgeraakt. Dan wordt het een wonder, dat er in Hem verlossing is voor mensen, die door die heerlijkheid Gods veroordeeld moeten worden.

Wat een voorrecht dat die boodschap nu al zoveel jaren vanuit de kring der gemeenten gebracht mag worden op de zendingsvelden. Zou er dan geen meeleven moeten zijn met dat werk? Laat het de komende zendingsdag blijken. Jongelui, ik hoop dat jullie ook komen. Ik ben altijd blij zoveel jongens en meisjes op onze zendingsdag te zien. En ouders, neem gerust uw kinderen mee. Er wordt ook aan de kinderen gedacht en er is kinderopas. De Heere geve dat de vijftigste zendingsdag een gezegende dag mag zijn in Zijn gunst en onder Zijn Woord.

ds. J.J. van Eckeveld

Boekennieuws

A. Jobse, "Uw gunst herdacht", Uitgave van: Gereformeerde Gemeente Dordrecht, 214 blz. € 15,- excl. verzendkosten.

De Gereformeerde Gemeente Dordrecht heeft naar aanleiding van haar 75-jarig bestaan een gedenkboek uitgegeven onder de titel: "Uw gunst herdacht". Eerder was de geschiedenis van de gemeente beschreven door wijlen de heer L. Nieuwland; dat betrof de eerste 50 jaar. De titel was toen: "In ruimte gesteld". Dit boek is inhoudelijk verwerkt in de nieuwe uitgave.

De aansprekende titel vindt men terug in Psalm 135 : 8 (berijmd). Gods gunst herdacht, daar gaat het inderdaad om. En de Heere gebruikt mensen in Zijn dienst: ouderlingen, diakenen, predikanten, organisten, koster enz. Men vindt ze allemaal in dit boek.

Het is een heel mooie uitgave geworden. Een duidelijke letter, goede opmaak. Mooie foto's in kleur, een overzichtelijke indeling. Vanaf 1935 hebben 8 predikanten de gemeente mogen dienen. Op 31 mei j.l. is ds. A.A. Brugge als 8e predikant bevestigd.

In dit boek zijn ook de namen van alle

ambtdragers opgenomen, die gediend hebben of nog dienen. De gemeente is begonnen met een ledental van 140; einde 2004 telde ze 1461 leden en doopleden. Omstreeks 1910 was er in Dordrecht een groep "Vrienden van de waarheid" ontstaan, die een aantal jaren later aansluiting zocht bij de Gereformeerde Gemeenten. Echter in 1922 heeft deze gemeente zich losgemaakt van ons kerkverband en zich aangesloten bij het verband van de

Oud-Gereformeerde Gemeenten. In 1930 is de huidige gemeente ontstaan. Uw gunst herdacht, dat is de hoofdzaak. De Heere wilde in Dordrecht Zijn volk hebben. Zijn werk ging voort. Maar voor de toekomst geldt ook: "In deze plaats zal Ik vrede geven." 's Zondags lopen de kerk-gangers onder die woorden door naar binnen.

Arnhemuiden,

ds. M.J. van Gelder.

ba, ouderling S. Boogaard tot assessor-scriba, ouderling L.J. Goud tot quaestor. Namens de andere Synodi zijn aanwezig: ds. B. van der Heiden, ds. C. Neele en ds. C. Hoghem, die ieder op hun beurt de groeten overbrengen.

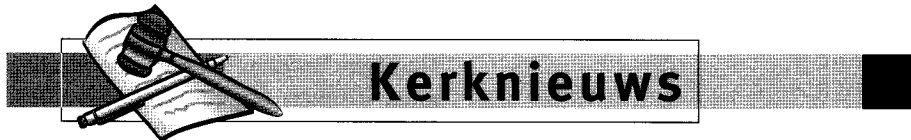
Van het deputaatschap Kerkrecht is een brief ontvangen waarin gewezen wordt op het feit dat bij het opnemen van verslagen van de deputaten art. 48 en 49 in de acta, vertrouwelijke gegevens in brede kring verspreid worden. Met name als bij appelzaken de namen van de appellanten genoemd worden. De synode besluit de deputaten te verzoeken om een sober verslag te maken van de vergaderingen die ze bezoeken en de namen der appellanten weg te laten.

Een door de vorige synode ingestelde commissie brengt verslag uit over de wijze waarop de PS optimaal betrokken kan zijn bij de Stichting Zorg. Als gevolg van overheidsmaatregelen zal de bestuursstructuur drastisch gewijzigd moeten worden. Het huidige Raad van Beheer-model zal in de toekomst niet meer mogelijk zijn.

Zorginstellingen zijn straks verplicht het Raad van Toezicht-model in te voeren. Daarbij is de Raad van Toezicht het hoogste orgaan. De overheid staat niet toe dat de leden van deze Raad van Toezicht door een ander orgaan, bijv. onze synode, benoemd worden. Als kerkelijke vergadering komen we aan de kant te staan. Het lijkt mogelijk dat een Raad van Advies ingesteld wordt, die de Raad van Toezicht zou kunnen adviseren. Een permanente commissie van de PS zou dan deze Raad van Advies kunnen zijn. De synode besluit om genoemde commissie nog een jaar te laten bestaan. De commissie zal dan trachten in samenwerking met de Raad van Toezicht te komen tot een bestuursmodel binnen het wettelijk kader dat de overheid aangeeft en waarbij de invloed van de kerkelijke vergadering nog optimaal is. Dit is ter wille van het waarborgen van de indentiteit noodzakelijk.

De Stichting tot Hulpverlening der Gereformeerde Gemeenten in de P.S.-Zuid verzoekt om in plaats van ds. A.A. Brugge als voorzitter te benoemen ds. G.J. Baan. De synode gaat akkoord. Ook met de overige voorgestelde benoemingen gaat de synode akkoord: de herbenoeming van de heren H.M. Koster en S. Maljaars en de benoeming van de heer A. Dingemans i.p.v. de heer J. de Witte. De bijdrage van de synode voor het jaar 2006 wordt vastgesteld op € 30.000,-.

De notitie Positie Pastoraal Werker, die de stichting de synode voorlegd, geeft aanleiding tot een brede discussie. De stichting stelt voor om uit te spreken dat de pastoraal werker ouderling moet zijn. Wanneer iemand benoemd zou worden die nog geen ouderling is, dan zou het bestuur van de stichting een gemeente moeten zoeken waar de pastoraal werker als ouderling bevestigd zou kunnen worden. Er wordt gewezen op een parallel met de evangelisten. Deze regeling roept een aantal vragen op. Komen we niet in strijd met het gereformeerde beginsel dat de ambten opkomen uit de gemeente? Hoe te handelen in geval de betrokkene niet

BEROEPINGSWERK

Bedankt:

Voor Oostkapelle:

ds. D.W. Tuinier te Terwolde-De Vecht;

Voor Ridderkerk:

ds. F. Mulder te Wageningen.

AFSCHEID DS. J. SCHIPPER VAN 'S-GRAVENPOLDER

Op D.V. woensdag **14 juni** hoopt ds. J. Schipper afscheid te nemen van de gemeente van 's-Gravenpolder wegens zijn vertrek naar Dirksland. De afscheidsdienst wordt gehouden in de Sionkerk te Goes. Aanvang: 19.30 uur.

BEVESTIGING EN INTREDE DS. J. SCHIPPER TE DIRKSLAND

De kerkenraad van de Geref. Gemeente van Dirksland deelt met blijdschap en dankbaarheid mee dat de bevestiging en intrede van ds. J. Schipper als eigen predikant zal plaatsvinden op D.V. dinsdag **20 juni**. De bevestigingsdienst, waarin onze consultant ds. G. van Manen hoopt voor te gaan, zal aanvangen om 14.30 uur. Beide diensten worden gehouden in onze kerk aan de Mozartsingel 2.

AMBTSDRAGERSCONFERENTIE CLASSIS GOUDA

Op D.V. vrijdag **16 juni** zal er een ambtsdragersconferentie in de classis Gouda worden gehouden. Ds. P. Mulder hoopt te spreken over het thema: "De plaats van de kerk in een veranderende samenleving, vooral in kerkordelijk opzicht". Deze conferentie wordt gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente te Zoetermeer, Zwaardslootseweg 44. Aanvang: 19.30 uur.

MEDEDELING DEPUTAATSCHAP BUITENLANDSE KERKEN

Ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Canada) heeft het voornemen om van D.V. 16 augustus tot 7 september in Nederland te zijn en onze gemeenten te dienen. Afspraken hiervoor zijn reeds gemaakt.

Wij wensen onze broeder een goede en gezegende tijd in ons midden.

Ds. W. Harinck, secretaris.

VERSLAG VERGADERING PARTICULIERE SYNODE ZUID OP 27 APRIL 2006

Bidstond

De bidstond werd gehouden op woensdagavond 26 april 2006 in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Kruiningen. Deze dienst werd geleid door de preses van de vorige Synode, zijnde ds. J.W. Verweij uit Yerseke. Als tekst werd gekozen 2 Timotheüs 4 : 1-2: "Ik betuig dan voor God en den Heere Jezus Christus, Die de levenden en doden oordelen zal in Zijn verschijning en in Zijn Koninkrijk. Predik het Woord; houd aan tijdiglijk, ontijdiglijk; wederleg, bestraf, vermaan in alle losbandigheid en leer."

Thema: Oproep tot getrouwe ambtsbediening in het licht van de wederkomst des Heeren, verdeeld in: 1. de grote ernst van deze bediening; 2. de rijke inhoud van deze bediening en 3. de hemelse wijsheid in deze bediening.

Vergadering

Ds. J.W. Verweij opent als consultant van de roepende kerk te Kruiningen de vergadering met het laten zingen van Psalm 133 : 1 en 2, leest Johannes 21 : 15-25 en gaat voor in gebed.

Hij roept allen een hartelijk welkom toe en neemt de te memoreren zaken door. Vervolgens spreekt hij een openingswoord n.a.v. het voorgelezen Schriftgedeelte.

Ds. C.G. Vreugdenhil is wegens ziekte afwezig. Zijn plaats wordt ingenomen door ouderling M. Simons. Ds. A.A. Brugge is afwezig in verband met ambtelijke werkzaamheden in Zuid-Afrika. Zijn plaats wordt ingenomen door ouderling G.J. Koppelaar. Alle andere primi-afgevaardigden zijn aanwezig.

De vergadering gaat nu over tot het verkieszen van een moderamen. Ds. J.W. Verweij wordt gekozen tot preses, ds. G.J.N. Moens tot assessor-preses, ds. C. de Jongste tot scri-

geaprobeerde wordt door de gemeente? Verricht de betrokkene ook ambtelijk werk in die gemeente? Wat gebeurt er wanneer betrokkene niet bevalt bij kerkenraad of gemeente? Als de pastoraal medewerker/ambtsdrager zich in leer of leven ontgaat, kan toch niet de synodale stichting in de kerkordelijke rechten treden van de genabuorde classisgemeente en de consultant om te oordelen en maatregelen te nemen? Wat gaat voor bij verschil van mening tussen stichting en kerkenraad in dezen, functie of ambt? De parallel met evangelist gaat hier niet op, daar de evangelist wijkouderling is van de vaste leden van de post, die op afstand wonen van de thuisgemeente (de pastoraal medewerker is werkzaam voor een 'zwevende' groep leden uit allerlei gemeenten en dan nog slechts over een deel van de pastorale zorg, waarvan de totale verantwoordelijkheid blijft bij de plaatselijke kerkenraden). De scriba der synode heeft deze punten samengebracht in een notitie. De secretaris van de stichting, ouderling Terlouw, brengt naar voren dat de hele notitie staat of valt met de vraag of de pastoraal werker ambtsdrager moet zijn of niet. Sommige afgevaardigden benadrukken het ambtelijk karakter van het werk en stellen dat de koppeling met het ambt toch wel belangrijk is. De vrees bestaat dat we anders de situatie krijgen zoals die in andere kerkgenootschappen ontstaan is, nl. dat er naast het ambtelijk circuit een pastoraal circuit ontstaat, dat bestaat uit personen die een pastorale vorming gehad hebben. Aan de andere kant is er de vrees dat gemeenten een ambtsdrager krijgen opgedrongen, of dat er in een situatie dat de betrokkene niet bevalt, er geen kerkrechtelijke oplossing is via de periodieke aftreding. Er wordt ook op gewezen dat de betrokkene niet altijd ouderling, maar ook diaken zou kunnen zijn. De synode besluit dat de commissie Zorg, samen met het bestuur van de stichting, zich over deze materie zal buigen en op de volgende synode met een voorstel zal komen, waarbij de opmerkingen die nu gemaakt zijn worden verwerkt.

De heer Van Veldhuisen is wegens ziekte niet aanwezig. Uit zijn verslag over 2005 blijkt dat de zorgen vele zijn en dat het werk intensief is. De blijvende betrokkenheid van de eigen kerkenraad is in geval van opname in psychiatrische inrichting erg belangrijk. De preses spreekt zijn dank en waardering uit voor het werk van de heer Van Veldhuisen. In het verslag van de werkgroep Shalom is sprake van een boekje dat uitgegeven is met meditaties van predikanten van onze gemeenten. Vanuit de synode klinkt waardering voor het feit, dat men is overgestapt op een boekje, dat kerkelijke verbondenheid uitstraalt. Een van de doelstellingen van de uitgave van dit boekje is fondsenwerving. De preses spreekt namens de synode zijn dank uit voor dit werk.

Op voorstel van de classis Goes wordt de heer D.W. de Bart benoemd tot bestuurslid van de Stichting Steunfonds, in plaats van de heer N.H.G. Huizen, die aftredend en niet herkiesbaar is. Op voorstel van de classis

Middelburg wordt de heer O. van den Hoek uit Aagtekerke benoemd tot bestuurslid van de Stichting Steunfonds.

Op voorstel van de classis Tholen wordt de heer A. van der Veer herbenoemd tot bestuurslid van de Stichting Steunfonds.

Van de rapporten van de deputaten art. 48 en art. 49 wordt kennis genomen.

In verband met het a.s. vertrek van ds. Brugge en het verzoek van ds. H. Hofman om gelet op zijn leeftijd niet meer als deputaat te worden afgevaardigd, zijn er enkele vacatures ontstaan. Op voorstel van het moderamen worden de volgende predikanten benoemd: deputaat art. 48 DKO; ds. G. van Manen en ds. G.J. Baan, en deputaat art. 49: ds. J.W. Verweij en ds. A. Verschuure.

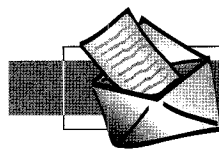
De classis Middelburg heeft als punt van behandeling het verzoek om de volgende vraag naar de GS door te sturen: *"Zijn er wegen te bedenken, zodat ook kleine gemeenten een predikant kunnen beroepen, als ze zelf niet over de financiële middelen overeenkomstig de richtlijnen voor de honoraria van het Deputaatschap Emerituskas? Eventueel zou gedacht kunnen worden aan een landelijke kas waaruit kleine gemeenten een bijdrage zouden kunnen ontvangen."*

De synode is van mening dat de praktische bezwaren van zo'n regeling te groot zijn en dat kleinere gemeenten beter in combinatie met elkaar kunnen beroepen, of indien mogelijk, in samenwerking met een deputaatschap, b.v. zoals in het verleden met Dovenzorg. De synode besluit de vraag niet door te sturen. De gemeente van Meliskerke wordt aangewezen als roepende kerk om op D.V. donderdag 19 april 2007 de Particuliere Synode samen te roepen. De bidstond zal gehouden worden op D.V. woensdag 18 april te Meliskerke. In deze dienst hoopt de preses van deze synode, ds. Verweij, voor te gaan.

De preses bedankt de roepende kerk voor het werk dat verricht is. Hij stelt voor om ds. Vreugdenhil, die al geruime tijd ziek is, een blijk van medeleven te sturen in de vorm van een attentie. De quaestor zal hiervoor zorgdragen.

Na een kort slotwoord verzoekt hij ouderling C. Schrijver van de roepende kerk Kruijningen om te eindigen. Deze voldoet hieraan met het laten zingen van Ps. 119:17 en dankgebed, waarna de preses de vergadering sluit.

S. Boogaard, assessor-scriba

Berichten

SLUITING CURSUSJAAR CGO

Op D.V. zaterdag **24 juni** is de sluitingsbijeenkomst van de Cursus Godsdienstonderwijs (CGO) in de kerk van de Geref. gemeente aan de Boezemsingel in Rotterdam. 9.30 uur: welkom met koffie. 10.00 uur opening door ds. B. van der Heiden. Referaat: "Strijd de goede stijldes geloofs" door drs. J. van Mourik. Diplomeringscursisten. Sluiting om 12.00 uur. Iedereen is hartelijk welkom.

P-CURSUSSEN, UITGAANDE VAN DE CGO

In het seizoen 2006-2007 zal D.V. op de volgende locaties een tien avonden durende P-cursus worden georganiseerd door de Cursus Godsdienstonderwijs, uitgaande van de Geref. Gemeenten: de Julianakerk te Dordrecht, de Ter Hoogkerk te Middelburg, de Zuiderkerk te Rijssen en de Adventkerk te Veenendaal.

Doelgroep: ouders die vragen en/of problemen hebben omtrent de opvoeding van hun kinderen.

Anmelding en informatie bij de voorlichter van de CGO: A.W. Burghout, Zijpestraat 26, 4675 CV St. Philipsland, tel. 0167-573118.

ZANGAVONDEN Geldermalsen

Op D.V. zaterdag **10 juni** zal er in de

Bethelkerk van de Geref. gemeente te Tricht-Geldermalsen een koor-en samenzangavond worden gehouden. Medewerkenden zijn: het mannenkoor "Rehoboth" uit Geldermalsen en het gemengd koor "Deo Juvante" uit Capelle a/d IJssel/Rotterdam. Ouderling A.T. Huijzer hoopt deze avond te openen en te sluiten. Aanvang: 19.30 uur.

Klaaswaal

Op D.V. zaterdag **17 juni** is er in de kerk van de Geref. Gemeente te Klaaswaal een koor- en samenzangavond. Hieraan werken mee: de mannenkoren "Rehoboth" uit Klaaswaal en "Ethan" uit Yerseke.

Ds. G.J. van Aalst hoopt deze avond te leiden en een meditatie te houden. De collecte is bestemd voor het Deputaatschap Hulpverlening Bijzondere Noden met als speciaal doel: Java. Aanvang: 19.30 uur.

Middelburg-Z

OP D.V. zaterdag **17 juni** organiseert het Walchers mannenkoor uit Middelburg, samen met de kinderkoren "Jong Begonnen" uit Middelburg-Z en "De Jonge Zangers" uit Vlissingen, een zangavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Middelburg-Z, Schouwstraat 1.

Aanvang: 19.30 uur. Dhr. T.W. Kruijthof zal een en ander vertellen over de Stichting De Ondergrondse Kerk, voor

welke stichting een collecte zal worden gehouden.

VERKOOP- EN ROMMELMARKT TE OOSTKAPELLE

Het comité Woord en Daad en de zendingscommissie van de Geref. Gemeente te Oostkapelle organiseren op D.V. zaterdag **10 juni**, van 9.00 tot 15.00 uur, hun jaarlijkse verkoop- en rommelmarkt. Locatie: Kerkplein Saronkerk te Oostkapelle.

VERKOOP- EN ACTIVITEITEN- MARKT TE WOERDEN

Een gezellig dagje uit? Kom dan zaterdag **10 juni** van 9.00 tot 14.00 uur naar de jaarlijkse verkoop- en activiteitenmarkt in Woerden. De opbrengst van de markt is bestemd voor het werk van de ZGG in Guinee en het evangelisatiewerk van het deputaatschap voor Israël. Deze dag staat dus "Evangelisatie" centraal.

Voor iedereen is er van alles te doen en te koop. Teveel om op te noemen. De markt wordt gehouden op het parkeerterrein bij de Bethlehemkerk aan de Oudelandseweg te Woerden.

Bezoek zeker ook even: www.aktiemarkt.com of mail voor meer informatie naar info@aktiemarkt.com.

HULP AAN GETROFFENEN AARBEVING JAVA

Zoals u in het RD van 1 juni hebt kunnen lezen, heeft het deputaatschap tot hulpverlening in bijzondere noden € 50.000,- ter beschikking gesteld voor hulpverlening aan getroffen door de aardbeving op Midden-Java, in bijzonder aan slachtoffers bij de stad Djokjakarta. De organisatie waarmee het deputaatschap bij noodhulp samenwerkt, World Relief, is inmiddels actief in dit gebied. Naast het verstrekken van voedsel, wordt ook aandacht besteed aan drinkwater en medische en sanitaire voorzieningen. Het dodental als gevolg van deze aardbeving is inmiddels opgelopen tot ruim 6000.

Omdat het deputaatschap enkele weken reeds een actie begon voor de nood onder de vluchtelingen in Darfur, ligt een actie

voor Java niet voor de hand. Mocht u financieel willen bijdragen aan de lening van deze nood, dan kunt u uw gift overmaken op postbank 307 447 t.n.v. dep. hulpverl. in bijz. noden te Woerden. Hartelijk dank hiervoor!

Namens het deputaatschap,
J. van Heteren, alg. secr.

WOONINITIATIEF

Op de eerder geplaatste oproep voor begeleid zelfstandig wonen in de omgeving van Barneveld hebben 15 personen gereageerd. Doelgroep: mensen met een lichamelijke of licht verstandelijke beperking, die wel zorg nodig hebben, maar niet thuishoren in een gezinsvervangend tehuis.

Op D.V. **13 juni** willen we om 20.00 uur in de ds. J. Fraanjeschool, Lijsterstraat 6, Barneveld, een eerste bijeenkomst houden. Dhr. A. Louter van Helpende Handen zal dan informatie geven over wat er allemaal moet gebeuren om een voorziening voor begeleid zelfstandig wonen op te zetten. Zij die behoren tot de doelgroep, maar zich nog niet opgegeven hebben, kunnen contact opnemen met ondergetekende. Het bijwonen van deze avond verplicht tot niets. Fam. G. Nieuwenhuis, tel. 0342-491792, e-mail: gnieuwenhuis@kliksafe.nl.

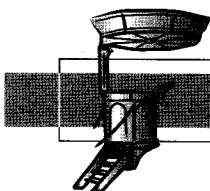
BIJeenKOMST HELPENDE HANDEN, AFD. WALCHEREN/ ZEEUWS-VLAANDEREN

Voor ouders, kerkenraadsleden, contactpersonen en medewerkers van de club "Benjamin" organiseert de afd. Walcheren/Zeeuws-Vlaanderen van Helpende Handen op D.V. **13 juni** een bijeenkomst in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Aagtekerke, Prelaatweg 17.

Ds. C. Harinck hoopt een lezing te verzorgen over onze mensen met een verstandelijke handicap, waarbij hij zal ingaan op vragen die kunnen leven bij het opgroeien van onze kinderen. Dhr. A. van den Berg zal de bijeenkomst openen om 19.45 uur.

Na de pauze zal er gelegenheid worden gegeven om – al dan niet schriftelijk – vragen te stellen. Het is de bedoeling om de avond rond 21.45 uur af te sluiten.

leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Doetinchem 15.00 uur ds. De Wit (H.D.); Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur ds. Veenendaal; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 18.30 uur ds. Tanis; Enter 14.30 uur ds. L. Blok; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder (kerkgebouw Spoorstraat) 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. Moerkerken; Groningen 15.30 uur ds. Hoogerland; Haarlem 18.30 uur ds. Neele; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. Van Ekeveld en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 17.00 uur ds. Van Ekeveld; Hoogvliet 10.00 uur (openb.bel. en H.D.) ds. Terlouw en 16.30 uur ds. Baaijens; Houten 11.00 en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezelingse 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. Baan; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Schot; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. Moens en 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Nieuwdorp 18.30 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Nijkerk 18.30 uur ds. Kleppe; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oosterland 14.30 uur ds. Van Manen; Oostkapelle 15.00 uur ds. Moens; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Poortugaal 9.30 en 15.30 uur stud. Heijkamp; Poortvliet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Dijk en 14.30 uur stud. Van Belzen; Puttershoek 10.00 uur ds. Baaijens; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 uur ds. Van Aalst en 17.00 uur ds. Terlouw; Ridderkerk-Slikkerveen 9.30 uur ds. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 (bijbellezing) en 18.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Van Krimpen; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur stud. Van Belzen en 14.00 uur leesdienst;

Predikbeurten

ZONDAG 11 JUNI 2006

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. J. Karels; Alblasterdam (in Havenkerk, Wilgenplein) 11.30 en 18.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 15.00 uur ds. Schreuder; Alphen a/d Rijn 19.00 uur stud. Joosse; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 uur (H.D.) ds. Kleppe en 18.45 uur ds. Kattenberg;

Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 uur ds. Terlouw en 19.00 uur ds. Mijnders; Beekbergen 19.00 uur ds. Meeuse; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. Gunst; Bodegraven 15.30 uur ds. W. Harinck; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Golverdingen; Breda 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur

Scheveningen 19.00 uur ds. Driessen; Soest 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. Visscher; Stad a/h Haringvliet 10.00 en 18.30 uur stud. De Waard; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. Van der Net; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur ds. F. Mulder en 18.00 uur ds. Tuinier; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Utrecht 10.00 uur ds. Paul; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Vlaardingen 19.00 uur ds. P. Mulder; Vlissingen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. De Heer; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zoetermeer 19.30 uur ds. Clements; Zwijndrecht 16.30 uur ds. Van Aalst.

DINSDAG 13 JUNI 2006

Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. Silfhout; Andijk 19.30 uur ds. Van Krimpen; Dirksland 19.30 uur ds. Melis; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. Van Dieren; Emmeloord 19.30 uur ds. P. Mulder; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Verschuure; Kortgene 19.30 uur ds. M. Karens; Leerdam 19.30 uur ds. L. Blok; Poortvliet 19.30 uur ds. Van Aalst; Ridderkerk 19.30 uur ds. W. Harinck (voor de zending); Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Uddel 19.30 uur ds. Mouw (bijbellezing).

WOENSDAG 14 JUNI 2006

Aagtekerke 19.30 uur ds. Melis; Dinteloord 19.30 uur stud. Joosse; 's-Gravenpolder (in Sionkerk te Goes) 19.30 uur ds. Schipper (afscheidsdienst); 's-Gravenzande 19.45 uur ds. M. Karens; Hardinxveld-Giessendam 14.00 uur ds. W.J. Karels (huw.bev.); Hilversum 19.45 uur ds. Beens; Hoofddorp 19.30 uur ds. Visscher; Hoogvliet 19.30 uur ds. Schot; Kapelle-Biezelinge 13.15 uur ds. Baan (huw.bev.); Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Van Boven; Klaaswaal 13.30 uur ds. Van Aalst (huw. bev.); Meeuwen 19.30 uur ds. Clements; Melissant 19.30 uur ds. Silfhout; Naaldwijk 19.45 uur stud. Van Belzen; Nieuw Beijerland 14.30 uur ds. Van Krimpen (huw.bev.); Oosterend-Textel 19.00 uur ds. Meeuse; Poortugaal 19.30 uur ds. Vermeij; Rijssen-West 19.30 uur ds. De Wit (voor de G.B.S.); Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Baan; Rotterdam-Zuidwijk 19.45 uur ds. Van der Net; Sint Annaland 19.30 uur stud. De Waard; Soest 19.30 uur ds. Tanis; Stolwijk 19.30 uur ds. L. Blok; Utrecht 20.00 uur ds. Gunst; Zaandam 19.30 uur ds. Hoogerland; Zoetermeer 19.30 uur ds. Kleppe; Zwijndrecht 19.30 uur ds. Terlouw.

DONDERDAG 15 JUNI 2006

Aalburg 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 14.00 uur ds. Silfhout (huw.bev.); Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Mondria; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Hakvoort; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Beens (bijbellezing); Nieuw Beijerland 14.00 uur ds. Van Krimpen (huw.bev.); Nieuwdorp 19.30 uur ds. Van Boven; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. L. Blok; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Van Manen; Opheusden 19.30 uur ds. Clements (voor de zending); Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. Paul; Scherpenisse 19.30 uur ds. Van Ekeveld (voor de zending); Sprang Capelle 19.30 uur ds. Bakker; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Van Dieren; Veenendaal 19.30 uur ds. P. Mulder.

VRIJDAG 16 JUNI 2006

Den Helder 19.30 uur ds. Van der Net; Scherpenisse 14.15 uur ds. Brugge (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van

10.00-16.00 uur. Zaterdag tot 13.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Ook voor u staat de deur van onze evangelisatiepost open.

U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-1 te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Zondag 11 juni: 10.00 en 17.00 uur evang. J. Witte.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

BOEDER COMFORT KLEDING

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.

Preekjassen- Jacquets - Pantalons

Streepjassen- Overhemden -

Stropdassen - Sokken - Overjassen

Hoeden - Schoenen

Glashorst 123a Scherpenzeel (Bezoek graag op afspraak)
Telefoon: 06-53215334 / 033-2778066 / 2589830

SERVICE AAN HUIS MOGELIJK!

**Te koop eensgezinswoning
in Gouda. 4 slaapk.,
vraagprijs € 172.500,- k.k.
zie ook www.huisjekopen.org
of tel (0182) 52 64 89.**

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, Pension „De Peel”, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

Vos

Wij verzorgen begravenissen in alle plaatsen op de Veluwe en in Rijssen en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begravenisvereniging of begravenisfonds men is aangesloten.

Begravenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAVENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

KLASSE
MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

Stolk
orgels

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Themareis BUNYAN

6-dagen / vanaf € 595,- p.p.
vertrek D.V. 28 augustus

Reizen / Hotels / Pensions / Vakantiewoningen

Kreijkes Vakantie Idee

0548-514188 / www.kreijkes.nl

**Collectebonnen
machinaal tellen?**
vraag demo en/of referentie

0548-515415

Vakantie in Elspeet op de Veluwe

Op een kleinschalig bungalowpark:

- Brandschone en luxe bungalows van alle gemakken voorzien.
- Rust in een mooie natuurlijke omgeving
- Geen disco, maar een speeltuintje en een hangplek voor de jeugd.

Kortom: Geen toeters en bellen, maar de pret van zo'n 40 jaar geleden en met de luxe van nu.

www.lochtenveld.nl
0577-461043 of bgg
06-53651000

Er zijn ook nog enkele bungalows te koop!

**Zuid-Frankrijk: kamperen bij
NL-boer. Fam. Hoogendoorn.**
tel. 0033-553 893561

www.israëltreizen.nl

21 t/m 28 okt herfstreis
21 t/m 30 nov seniorenreis voor
bejaarden en licht lichamelijk
gehandicapten. Zie voor planning 2007
onze wbsite of vraag vrijblijvend
informatie Tel 0318 540415 of
06-40452738

**begravenisverzorging
T. den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.

Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

Huur nu onze mooie **vakantiewonin-
gen** v.a.g.v in **Zuna** bij Rijssen dicht
bij het Park de sallandse heuvelrug
met gratis gebruik van 2 fietsen en
route's bel nu voor de speciale all-in
prijzen met vak.oord.

Holsappel, tel 0548-512790

Bruinisse: kamperen bij de boer,
10 min. van Grevelingenmeer.
Leuk voor kinderen! Tevens
verhuur van caravans. Voor info:
www.dewelblok.nl Tel. 0111-482523

**"Als een reactie op het lege formalisme van
de gevestigde kerken, begonnen mensen te
zoeken naar een herhaling van het
pinkstergebeuren."**

*Zo was het na de oorlog. Maar ook nú nemen we in Neder-
land een tendens waar van gevoel en ervaring. Dé moraal, dé
waarheid, dé enige ware God bestaat niet. Wáár is, wat men
voelt. Hoe God er over denkt, komt niet meer aan de orde.*

Evangelisatie is bittere noodzaak in ons land.
Evangelisatie is ook een zaak van ons allen!

Honderdduizenden
folders worden nog
steeds bezorgd met
dé Waarheid.

De evangelisten spreken
veel mensen in hun
inloop die zoeken naar
dé Waarheid.

Middels bijbelstudies
kunnen evangelisten
dé Waarheid van de
Bijbel uitleggen.

Wat is u / jou dit alles waard?

SPECIALE VAKANTIE-ACTIE 2006
DEPUTAATSCHAP EVANGELISATIE GEREFORM. GEMEENTEN

*Ja, ik kan wel wat extra's missen deze weken om het evan-
gelisatiewerk te steunen. Ik machtig het deputaatschap
voor de evangelisatie om eenmalig een extra bedrag af te
schrijven, namelijk (s.v.p. aankruisen):*

10 euro
 15 euro
 25 euro
 50 euro
 100 euro
 euro

**Wilt u het direct
overmaken? Dat kan.
Bank 3624.26.457
Of giro 628912.
O.v.v. vakantiegift.**

*Ik ga akkoord met de voorwaarde dat het aangekruiste bedrag eenmalig van mijn
rekening wordt afgeschreven. Ik behoud het recht am het afgeschreven bedrag bin-
nen 30 dagen terug te vorderen via de bank.*

Naam: dhr./mevr.

Adres:

Pcode: Plaats:

Bank-/Girorekening:

Handtekening:

Bon uitknippen en in envelop naar:
Dep. Evangelisatie. Antwoordnum-
mer 2499, 3440 WB WOERDEN.
Hartelijk dank!

Themareis PHILPOT

6-dagen / vanaf € 595,- p.p.
vertrek D.V. 26 juni

Reizen / Hotels / Pensions / Vakantiewoningen

Krijkes Vakantie Idee

0548-514188 / www.krijkes.nl

Te huur, **Stacaravan** op minicamping
De Linghoeve te **Spijk**. Gezellig en
kindvriendelijk. Nog vrij in wk 30 en
vanaf wk 33, voor- en naseizoen.
0183-628864

Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg,
wijkzorg, gespecialiseerde
verzorging, verpleging,
(huishoudelijke) verzorging:
0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of
info@rstzorg.nl.

**Identiteit
Kwaliteit!**

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Geef Chinezen water om te leven

Miljoenen Chinezen moeten
water ontberen. **Help ons** om
drinkwatervoorzieningen aan
te leggen, en om het **Levende
Water** te geven. Uw gift is voor
hen van **levensbelang**.

**Stort uw gift op bankrekening
3473.76.029** te Nunspeet.

stichting
**BIJBELSE
HULPVERLENING**

CHINA

**Vertaal-,
onderwijs-,
opleidings-
en water-
projecten**

Begrafenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Te Huur: **De Valk/Wekerom
leuke stacaravan** in bosrijke
omgeving, max.4 pers.
z.i.e.h. Tel. 0318 461382

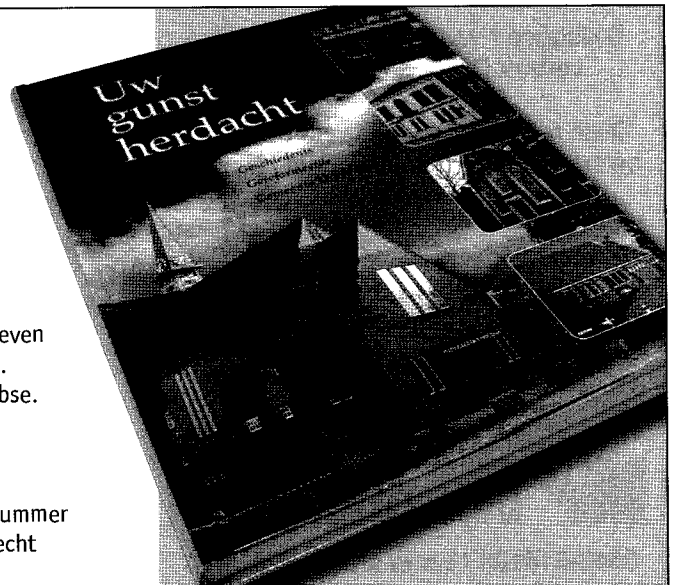
Uw gunst herdacht

Uitgave ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de
Gereformeerde Gemeente Dordrecht.

De geschiedenis van de gemeente Dordrecht wordt in dit fraai
uitgevoerde 214 pagina's tellende boek beschreven en is ruim
voorzien van vele kleurenillustraties.

Het eerste gedeelte is een heruitgave van "In ruimte gesteld" geschreven
toen de gemeente 50 jaar bestond, door wijlen de heer L. Nieuwland.
De beschrijving van de laatste 25 jaar is verzorgd door de heer A. Jobse.
Er zijn een aantal waardevolle bijlagen toegevoegd.

Interesse? U kunt het boek verkrijgen door overmaking van € 21,00
(incl. verzendkosten) op postbanknummer 170241 of bankrekeningnummer
44.33.00.003 ten name van Penningmeester Geref. Gemeente Dordrecht
te Dordrecht.

**CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR**

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04
Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg en gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg

Meldt u tijdig aan om teleurstelling te voorkomen. Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0187 - 48 91 73** b.g.g. 0342 - 49 21 55. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en van 13.00 - 15.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gezins- en bejaardenzorg

Voor informatie of inschrijving kunt u ons bereiken op telefoonnummer **0166 - 65 26 05**. Op werkdagen van 9.00 - 11.00 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

- Marmer, graniet en hardsteen (voor binnen & buiten)
- Grafmonumenten
- Vakkundig advies

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579

voor leveringen buiten Zeeland

**BEGRAFENISVERZORGING KINA
010-458 31 12**

voor Rotterdam, Krimpenerwaard, Gouda e.o.
D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932

Te huur ruime vakantiewoning in Zuid-Alberta, Canada, omgeving van Lethbridge. Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken. Voor inlichtingen 00-1403-553-4023. Hollands sprekend.

Jongerenreis Israël

8-daagse / vanaf € 945,- p.p.
vertrek D.V. 9 augustus

Deze reis voert u langs vele bijbelse plaatsen met Jeruzalem als hoogtepunt.

Tevens aandacht voor het werk van het Deputaatschap voor Israël van de Gereformeerde Gemeenten onder de Messiasbelijdende Joden.

Reizen / Hotels / Pensions / Vakantiewoningen

Krijkes Vakantie Idee

0548-514188 / www.krijkes.nl

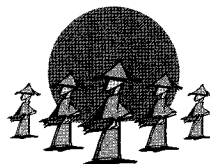
T.K.: Chalet op seniorenpark "Klaverveld" te Garderen.

Indeling: woonkamer, open keuken, 2 slaapkamers en badkamer. Bosrijke omgeving en kerk op loopafstand. Prijs €10.900,- voor meer info. belt u met dhr. P. van Dongen 06-12235410

**Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsen bv**

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Stichting China

Veenendaal

Kinderellende in China

"Wij hebben geen huis.
Ik leef op een vuilnisbelt!
Krijg ik eten
en een kinderbijbel?"

giro 320666

Info/secretariaat:

Postbus 1150 • 3900 BD Veenendaal
e-mail info@stichtingchina.nl
Giro 320666 t.n.v. Stichting China
www.stichtingchina.nl
tel. 0318-510320

Nunspeet, juni 2006

Open brief

aan alle lezers van **De Saambinder**

In oktober 2003 neemt de Stichting Verantwoord Mediagebruik (SVM) internetprovider RDNNet over; het abonnementenbestand telt bijna zesduizend abonnees. Onder de naam Kliksafe vindt een doorstart plaats. Vorige maand, nog geen drie jaar later, bereikt Kliksafe de grens van tienduizend particuliere abonnees. Met dankbaarheid maken we hiervan melding.

Tienduizend is voor Kliksafe een belangrijk aantal omdat dit het minimum is voor een gezonde exploitatie. In het businessplan, dat in 2003 is geschreven, verwachten de opstellers een groei in het eerste jaar van 1600 nieuwe abonnees; in het tweede jaar van 1000. Die groeiaantallen zijn gerealiseerd. Zelfs meer dan dat. Er is draagvlak voor Kliksafe.

Het komt voor dat Kliksafe over één kam geschoren wordt met Solcon. Graag benadrukken we in deze open brief dat Kliksafe een zelfstandige organisatie is; met een eigen stichtingsbestuur. Naast het bestuur is er ook een Raad van Advies. Leden van het bestuur en van de Raad van Advies behoren allen tot een van de reformatorische kerken.

Een recent Europees onderzoek toont aan dat gezinnen vaker gebruik gaan maken van internetfiltering. Dat merkt Kliksafe ook. Daarnaast constateren we, in vergelijking met drie jaar geleden, dat er meer vraag is naar filterproducten in niet-reformatorische scholen en in het bedrijfsleven. Niet alleen de pc moet beveiligd worden; ook de internetgebruiker dient beschermd te worden. Binnen het gezin, maar ook op de werkvloer.

De doorstart is positief verlopen. Dank aan onze abonnees! Kliksafe wil echter doorgroeien. Want groei is noodzakelijk om toekomstige ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden. Digitaal tv-kijken is in opmars. Internetten via een mobieltje komt eraan; het is nu nog prijzig maar over enkele jaren niet meer. Die ontwikkelingen vragen om goede filtering. Kliksafe wil daarop inspelen.

Nog velen in de reformatorische gezindte hebben een open internetverbinding. Vaak is daarvoor gekozen omdat men denkt dat Kliksafe synoniem is voor beperkt. Dat is echter een misverstand. Het Pro-filter van Kliksafe biedt geen enkele onnodige beperking; het is uniek in zijn soort. Er is geen beter filter dat én kinderen én volwassenen optimale bescherming biedt.

Bent u nog geen abonnee en heeft u internet nodig? Kies bewust. Heeft u nu een open internetverbinding? Stap over naar Kliksafe!

Met vriendelijke groet,
Kliksafe

B.J. Peters
directeur

Kliksafe
Galvaniweg 8b
8071 SC Nunspeet
Telefoon (0341) 27 49 99
www.kliksafe.nl

50e ZENDINGS DAG - ZATERDAG 17 JUNI 2006

VOORDORPHAL UTRECHT, VEEMARKTHALLEN, SARTREWEG 1-3

'De heerlijkheid van God'

Aanvang morgenprogramma 10.15 uur

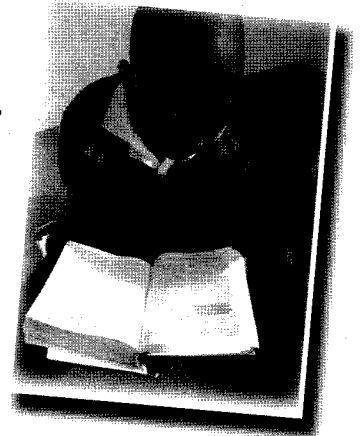
De heerlijkheid en Christus' Koninkrijk
Opening en meditatie door ds. J.J. van Ekeveld

Gods heerlijkheid en bekering
Evangelist J.M. Walhout (Guinee)

'Historische terugblik over vijftig zendingsdagen'
Presentatie door C. Janse

Gods heerlijkheid en verzoening
Rev. K.U.A. Iziogo (Nigeria)

Sluiting morgenprogramma door ds. G.J.N. Moens

Middagprogramma 14.00 uur

Gods heerlijkheid en roeping
Ds. J. Driessen

Thools Mannenkoor Rehoboth
o.l.v. de heer Kees van Steenhoven

Gods heerlijkheid verkondigd
Toespraak en sluiting middagprogramma door ds. H. Paul

Crèche

Op het buitenterrein staan net als afgelopen jaar enkele tenten, waarin crèche wordt gehouden. Kinderen tot en met zes jaar zijn hier van harte welkom. Voor de baby's is er een crècheruimte in het gebouw. Vanuit de hal kunt u deze ruimte bereiken via het restaurant.